

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/929
Karar No : 2005/4804

Davacı : Mais Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş.

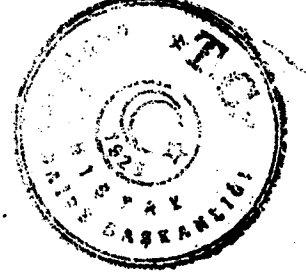
Vekili : Av. Ayhan Öz Saraçoğlu

Büyükdere Cad. No:175 Levent/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Nuran İnan, aynı adreste

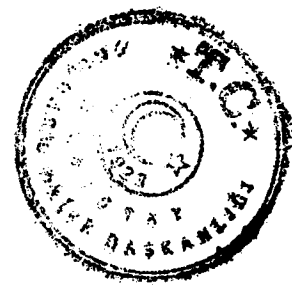
İstem Özet : 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiği belirtilerek davacı şirkete ve yönetim kurulu üyelerine para cezası verilmesi yönündeki Rekabet Kurulu'nun 02.11.2000 tarih ve 00-42/453-247 sayılı kararının, 2/a, b, c, d ve 5/a, b fıkralarının iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özet : Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava konusu Rekabet Kurulu kararında soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin yer alması, tarafsızlık ilkesinin ihlâline yol açtığından söz konusu kararın şirkete yönelik kısmının iptali, davacı şirketin, şirkette görev alan yönetim kurulu üyelerine verilen idari para cezasının iptalini istemekte hukuki menfaatinin etkilenmediği, dolayısıyla işlemin bu kısmıyla menfaat ilişkisi bulunmadığından davanın bu kısmının ise ehliyet yönünden reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, Rekabet Kurulu'nun 2.11.2000 günlü ve D1/1ç.D-98-5 Dosya 00-42/453-247 sayılı kararının 2/a,b,c,d ve 5/a-b fıkralarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 ncü maddesinde; belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu açıklandıktan sonra "bu haller" başlıklı bölümün (a) fıkrasında; mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi (b) fıkrasında; mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü hususuna yer verilmiş, 10 ncu maddesinde, 4 ncü madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların yapıldıkları tarihten itibaren bir ay içinde kurula bildirileceği hükme bağlanmış, 16 ncı maddesinde de yukarıda yazılı maddelere aykırılıkların tespiti halinde uygulanacak idari para cezaları tanımlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin; yetkili satıcılar nezdinde, yedek parçaların yeniden satış fiyatlarını tespit ederek uyguladığı, onarımda kullanılan yedek parçaların yeniden satış fiyatlarında, satış fiyatı üzerinden %10'dan fazla indirim yapılmaması konusunda duyurularda bulunduğu, rakip teşebbüsler tarafından üretilen eş değer kalitedeki yedek parçaların yetkili servis ağında kullanılmasını ve satışını yasakladığı, filo satışlarında, yetkili satıcıların, kamu kurum ve kuruluşlarına satış yapmalarını engellediği, satıcıların uygulayabilecekleri azami indirim oranlarını belirlediği ve müşterilerin hangi yetkili satıcıdan mal alabilecekleri tespitinde bulunduğu hususlarındaki iddiaların subuta erdiği, bu suretle anılan Kanunun 4.maddesinin a ve b fıkralarının ihlal edildiği, keza davacı şirketin, 4054 sayılı Yasanın 10. maddesinde belirlenen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmediği anlaşılmıştır.

Bu haliyle, davacı şirketin 4054 sayılı Yasanın 4. maddesinin (a) ve (b) fıkraları ile 10. maddesini ihlal ettiği açık bulunduğundan, Rekabet Kurulu'nun sözü edilen kararının dava konusu yapılan maddelerinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 02.11.2000 tarih ve 00-42/453-247 sayılı kararının, 2/a, b, c, d ve 5/a, b fıkralarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunun 20. maddesinde, mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanunun uygulanmasını gözetmek ve Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz idari ve malf özerkliğe sahip Rekabet Kurumunun teşkil edildiği, Kurumun görevini yaparken bağımsız olduğu ve hiçbir organ, makam, merci ve kişinin Kurumun nihaî kararını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremeyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanunun 21. maddesinde Rekabet Kurumu'nun Rekabet Kurulu, Başkanlık ve Hizmet Birimlerinden oluştuğu belirtilerek sonraki maddelerde 11 üyeli Rekabet Kurulu'nun teşekkülüne, üyelerin atanma şartlarına, görev sürelerine ilişkin hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Kanunun 27. maddesinin (a) fıkrasında ise, bu Kanunda yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak, Kanunda düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlallere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Kanunun yukarıda içeriği yazılı hükümleri ve dava konusu Rekabet Kurulu Kararı birlikte değerlendirildiğinde; Rekabet Kurulu'nun ilgili mal ve hizmet piyasasında 4054 sayılı Kanun'da öngörülen kurallara göre hem rekabetin ihlâl edilip edilmediğini belirleyen hem de bu belirlemeye göre kişiler üzerinde önemli sonuçlara yol açan idari yaptırımlar uygulayan bir kurul olduğu görülmektedir. Belirtilen nitelikteki bu Kurulun, yerine getirdiği görevle ve kullandığı yetkilerle orantılı olarak bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine göre faaliyette bulunması Kanun'un ve hukukun genel ilkeleri gereğidir.

Kanun'un 40. maddesinde, Kurulun re'sen veya başvuru üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verebileceği, olay tarihinde yürürlükte bulunan 43. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun soruşturma yapılmasına karar verdikten sonra, görevli raportör veya raportörlerle birlikte soruşturmayı yürütecek Kurul üyesi veya üyelerini de belirleyeceği; 44. maddesinde, Kurul adına hareket eden ve Kurul tarafından belirlenip görevlendirilen Kurul üyesi ve raportörlerden oluşan bir heyetin, soruşturma safhasında bu Kanunun 14. maddesinde düzenlenen bilgi isteme ve 15. maddesinde düzenlenen yerinde inceleme yetkilerini kullanabileceği ve 45. maddesinde ise, soruşturma safhası sonunda hazırlanan raporun tüm Kurul üyeleri ile ilgili taraflara tebliğ edileceği, Kanunu ihlâl ettiği belirlenenlere yazılı savunmalarını 30 gün içinde Kurula göndermelerinin bildirileceği, tarafların gönderecekleri savunmalarına karşı soruşturmayı yürütmekle görevlendirilenlerin 15 gün içinde ek yazılı görüş hazırlayacakları ve bu görüşün de tüm Kurul üyelerine ve ilgili taraflara bildirileceği öngörülmüştür.

Yukarıda belirtilen hükümlerin birlikte irdelenmesinden, soruşturma aşamasında görevlendirilen Kurul üyesi ve raportörlerden oluşan heyet, Kanun'un ihlâli iddiasıyla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplayıp, bunları değerlendirerek soruşturma raporu hazırlamakta ve ayrıca tarafların bu rapora karşı gönderecekleri savunma üzerine de ek yazılı görüş hazırlayarak Kurul üyelerine ve ilgili taraflara bildirmektedir.

Dava dosyasının ve eki işlem dosyasının incelenmesinden; Kurul üyelerinden birinin başkanlığında yapılan soruşturma sonucunda hazırlanan raporda, aralarında davacının da bulunduğu bazı teşebbüslerin gerçekleştirdikleri eylemlere yer verilip, elde edilen bilgi ve belgeler değerlendirilerek 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlâl edildiği sonucuna varılmış ve bu nedenle davacıya verilecek para cezaları belirtilmiş, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin bu raporu Kurul Üyesi Soruşturma Heyeti Başkanı sıfatıyla imzaladığı, öte yandan bu raporla ilgili olarak yapılan yazılı savunmaya karşı soruşturma heyetince hazırlanan ek yazılı görüşte de soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin imzasının bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin, soruşturma raporunun ve bu rapora karşı verilen savunmayla ilgili olarak hazırlanan ek yazılı görüşün oluşturulması aşamasında bulunmak, raporu ve ek görüşü imzalamak suretiyle görüşünü önceden oluşturduğu ve açıkladığı dikkate alındığında, aynı üyenin soruşturma raporunun ve savunmanın objektif bir şekilde tartışılıp değerlendirilmesinin gerekli olduğu nihaî kararın verileceği toplantıya katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu sonucuna varılmaktadır.

Sonuç olarak, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin, nihaî karar toplantısına katılarak oy kullandığı dava konusu Rekabet Kurulu Kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Nitekim, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 2005/5170 esasına kayıtlı dosyasında yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin karara yapılan itiraz üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 26.05.2005 tarih ve YD İtiraz No: 2005/278 sayılı kararı ile itirazın ve yürütmenin durdurulması isteminin kabulü yolunda verilen karardaki gerekçe de bu doğrultudadır.

Dava konusu Kurul kararının yönetim kurulu üyelerine para cezası verilmesi yönündeki 5/b maddesine gelince;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2 nci maddesi "a" fıkrasında, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar iptal davaları olarak tanımlanmış, subjektif ehliyet koşulu "menfaat ihlali" olarak yer almıştır.

İptal davasının içtihat ve doktrinde belirlenen hukuki nitelikleri gözönüne alındığında, idare hukuku alanında tek taraflı irade açıklamasıyla kesin ve yürütülmesi zorunlu nitelikte tesis edilen idari işlemlerin ancak bu idari işlemle meşru, kişisel ve güncel bir menfaat ilgisini kurabilenler tarafından iptal davasına konu edilebileceğinin kabulü zorunludur.

Dava dosyasının incelenmesinden; dava konusu Rekabet Kurulu Kararı ile, davacı şirkete ve şirkette görev alan yönetim kurulu üyelerine 4054 sayılı Kanun'un hükümleri uyarınca idari para cezası verildiği, davacı konumunda yönetim kurulu üyeleri bulunmamasına karşın, şirket tarafından Kurul kararının yönetim kurulu üyelerine idari para cezası verilmesine ilişkin kısmının da iptali istenildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, davacı şirketin şirkette görev alan yönetim kurulu üyelerine verilen idari para cezasının iptalini istemekte yukarıda belirtilen anlamda meşru, kişisel ve güncel bir menfaatinin etkilenmediği, dolayısıyla işlemin bu kısmıyla menfaat ilişkisi bulunmadığı anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/929
Karar No : 2005/4804

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Rekabet Kurulu kararının 2/a, b, c, d ve 5/a fıkralarının iptaline, davanın, kararın yönetim kurulu üyelerine para cezası verilmesi yönündeki 5/b maddesi yönünden ehliyet nedeniyle reddine, davanın kısmen ehliyet ret ve kısmen de dava konusu işlemin iptali yönünde sonuçlanması nedeniyle aşağıda dökümü yapılan 63,40.-YTL yargılama giderinin yarısı olan 31,70.-YTL'nin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, yargılama giderinin kalan kısmının ise davacı üzerinde bırakılmasına, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince takdir olunan 350,00.-YTL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacı vekiline, aynı şekilde 350,00.-YTL avukatlık ücretinin de davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine 30.09.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Orhun	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	YET	KARAKAYA	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvuru Harcı : 11,97 YTL
Karar Harcı : 16,09 YTL
YD Harcı : 12,84 YTL
Posta Gideri + : 22,50 YTL
TOPLAM : 63,40- YTL